

Забезпечення спортивними спорудами студентського спорту України (на прикладі стадіонів місткістю понад 1500 місць)

Мельник М.Г.

Львівський державний університет фізичної культури

Анотація. У статті з'ясовано кількісне забезпечення студентського спорту України у XXI століття спортивними спорудами типу стадіон. Встановлено, що динаміка кількості таких спортивних споруд розкривається у трьох часових відрізках. Перший із них охоплює 2003–2006 роки (65–68 об'єкти), другий – 2006–2010 рр., регресійний (66–27 об'єктів) та третій – 2010–2014 рр. – стабілізація кількості стадіонів із найнижчими за XXI століття показниками – 27–30 споруд.

Ключові слова: студентський спорт, забезпечення, стадіон.

Аннотация. В статье установлено количественное обеспечение студенческого спорта Украины в XXI век спортивными сооружениями типа стадион. Установлено, что динамика количества таких спортивных сооружений раскрывается в трех временных отрезках. Первый из них охватывает 2003–2006 гг. – (65–68 объектов), второй – 2006–2010 гг., регрессионный (66–27 объектов) и третий – 2010–2014 гг. – стабилизация количества стадионов с самыми низкими за XX век показателям – 27–30 сооружений.

Ключевые слова: студенческий спорт, обеспечения, стадион.Анотація.

Abstract. The article revealed quantitative software of Ukrainian students sport in the XXI century with such facilities as stadium. There was established that the dynamics of the sports facilities number is revealed in three time intervals. The first one covers the years 2003–2006 (65–68 facilities), the second, regressive – 2006–2010 (66 to 27 facilities), and the third one – 2010–2014, – stabilization with the lowest number of stadiums for the XXI century – 27–30 facilities.

Keywords: student sports, software, stadium.

Постановка проблеми. Феномен студентського спорту України пов'язаний із історичним становленням незалежності нашої країни [3, 5]. Об'єктивним чинником вищої освіти є наявність навчальних закладів двох груп рівнів акредитації (I-II та III-IV). Таким чином, враховуючи нормативні документи, що мали чинність до 2015 року та відповідний зміст, ми пропонуємо розглядати дані для аналізу матеріально-технічного забезпечення студентського спорту за ними. Однак поза увагою фахівців залишається проблематика наукового обґрунтування студентського спорту в Україні, яка має характерні особливості соціально-політичного, культурологічного, економічного розвитку. Це зокрема спостерігається у потребу з'ясування стану матеріально-технічного забезпечення за показниками спортивних споруд різного типу.

Мета дослідження: з'ясувати кількісне забезпечення студентського спорту України у XXI століття спортивними спорудами (типу стадіон місткістю понад 1500 осіб).

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення, аналізування документальних матеріалів, методи математичної статистики.

Результати дослідження. Діапазон матеріально-технічного забезпечення студентського спорту є досить широким та містить такі показники загальної кількості: стадіонів (місткістю понад 1500 місць), спортивних майданчики, з них за класифікаційною ознакою виокремлено тенісні корти, футбольні поля, лижні бази, стрілецькі тири, плавальні басейни, майданчики із тренажерним обладнанням та інші приміщення для фізкультурно-спортивної роботи. Однак для вирішення стратегічних завдань студентського спорту, серед який популяризація рухової активності студентської молоді та максимальне її залучення до занять спортом займає наявність масштабних спортивних споруд, зокрема стадіонів (рисунок).

Аналізування кількості спортивних споруд, що класифікуються як стадіон, для

проведення навчально-тренувального та навчально-вихованого процесу та перебувають на балансі ВНЗ України впродовж 2000-2014 рр. вказало на загальну регресію.

На початку 2000-х років кількість таких спортивних об'єктів складала загалом 52–53 стадіони, з них у ВНЗ III-IV рівнів акредитації було розташовано 33 та 19-20 об'єктів I-II рівнів акредитації. Найбільші показники зафіксовані в 2002 році. Згідно даних поданих усього в вищих навчальних закладах України на балансі перебувало 97 стадіонів місткістю понад 1500 місць. На наш погляд такі високі показники пов'язані із зміною підходів до вимог до спортивних споруд такого рівня.

ВНЗ III-IV та I-II рівнів акредитації було також відносно сталим. У межах 34,8–33,3% та 65,2–66,7% припадали відповідно на ВНЗ I-II та III-IV рівнів акредитації.

Наступний відрізок (з 2006 до 2010 рр.) варто вважали регресійним. За це час загальна кількість спортивних стадіонів (місткістю понад 1500 осіб) скоротилася із 66 до 27 об'єктів, тобто на 59,1%. Такі суттєві зміни відбулися за рахунок зменшення кількості стадіонів ВНЗ як III-IV так й I-II рівнів акредитації. Для ВНЗ III-IV рівнів акредитації відносний показник зменшення становив 47,7% та ВНЗ I-II рівнів акредитації – 81,8% від вихідного показника 2006 року. Це вказує на крайній незадовільний стан матеріально-

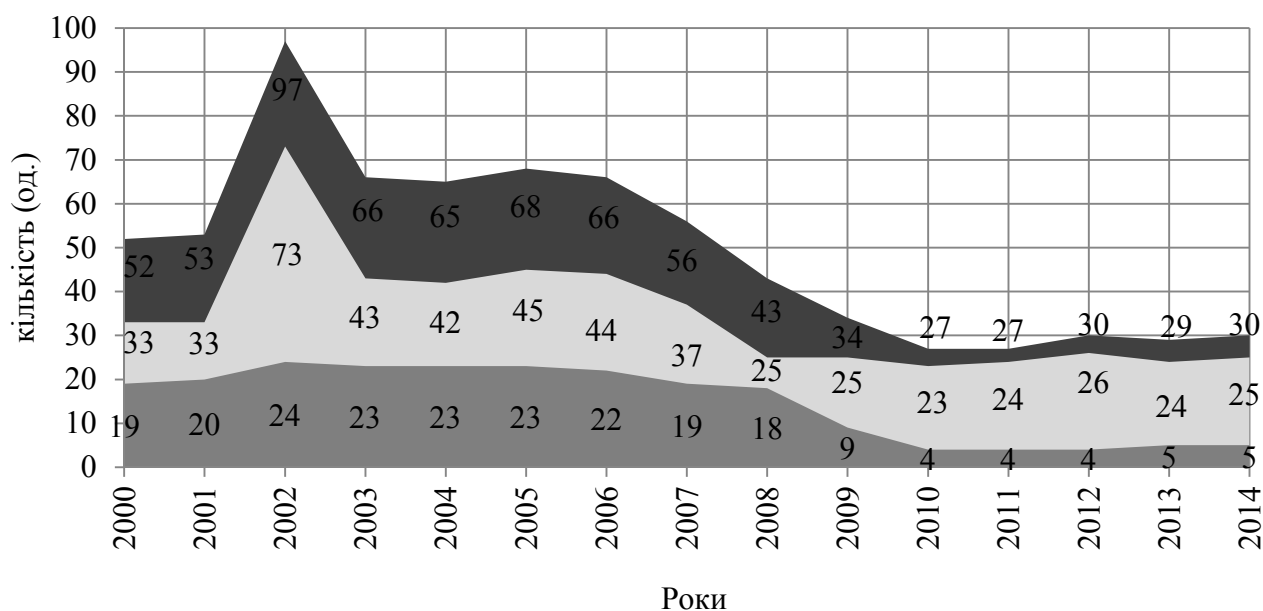

Рис. 1. Динаміка кількості стадіонів при вищих навчальних закладах України (2000-2014 рр):

■ загалом ■ III-IV рівень акредитації ■ I-II рівень акредитації

Така ситуація спостерігається впродовж 2002 та 2003 років. Починаючи з 2003 року можна стверджувати про сталість вимог до включення того чи іншого спортивного об'єкту ВНЗ України до звітності стосовно матеріально-технічного забезпечення. У подальшому ми можемо спостерігати три періоди пов'язані із кількісними показниками та наявністю стадіонів із місткістю понад 1500 місць. Перший із них охоплює 2003–2006 роки. У цьому часовому відрізку загальна кількість таких спортивних споруд становила 65–68 об'єктів. Співвідношення між

технічного забезпечення, що може бути наслідком незадовільної фінансової підтримки та ведення господарської діяльності із утримання за використанні основних ресурсів у вигляді стадіонів підвищеної місткості.

На наш погляд, ситуація, що утворилася в цьому часовому відрізку пов'язані також з неможливістю самостійного обслуговування цих споруд ВНЗ України та відповідно потребою скорочення витрат за рахунок передачі їх на баланс інших організацій або їхнього закриття.

Останній виокремлений нами часовий відрізок міститься в межах 2010–2014 років. У ньому, як і у першому (2003–2006 рр.) спостерігається стабілізація кількості стадіонів місткістю 1500 осіб. Однак тут ці показники є найнижчими за увесь період ХХІ століття, що вивчався. Загальна кількість стадіонів ВНЗ різного рівня акредитації коливається в незначних межах 27–30 споруд. З них 13,3–16,6% (4–5 об'єкти) припадають на долю ВНЗ I-II рівнів акредитації та відповідно 83,3–86,6% (23–26 об'єкти) – ВНЗ III-IV рівнів акредитації.

Ураховуючи, що Україна представлена 27 адміністративно-територіальними одиницями, можна стверджувати про незадовільне забезпечення ВНЗ України різного рівня акредитації спортивними спорудами по типу стадіонів місткістю 1500 осіб.

Висновки. Потреба вивчення спортивних споруд різного функціонального призначення пов'язана із можливостями реалізації різноманітності фізкультурно-спортивних послуг відповідно до зацікавленості студентської молоді. Динаміка кількості спортивних споруд типу стадіон (місткістю понад 1500 осіб) розкривається у трьох часових відрізках. Перший із них охоплює 2003–2006 роки, де загальна кількість таких спортивних споруд становила 65–68 об'єктів. Другий – з 2006 до 2010 рр., регресійний, де кількість спортивних стадіонів скоротилася із 66 до 27 об'єктів та третій (2010–2014 рр.) – стабілізація кількості стадіонів із найнижчими за ХХІ століття показниками – 27–30 споруд.

Література:

1. Войнаровський А. М. Документально-нормативна база керівництва розвитком студентського спорту в СРСР 1950–1970 р. / А. М. Войнаровський // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2013. – № 1. – С. 3–6.
2. Долгова Н. О. Теоретичні аспекти модернізації фізичного виховання студентської молоді та університетського спорту / Н. О. Долгова // Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2013. – Вип. 13. – С. 60–64.
3. Мельник М. Г. Проблеми розвитку студентського спорту України у ХХІ столітті / Мельник М. Г., Пітин М. П. // Вісник Чернігівського держ. пед. ун. ім. Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фіз. виховання та спорт. – Чернігів, 2015. – Вип. 129, т. 1. – С. 169–172.
4. Мельник М. Студентський спорт: перспективи наукових досліджень / М. Мельник, М. Пітин // Спортивний вісник Придніпров'я: наук.-практ. журнал. – Дніпропетровськ, 2015. – № 3. – С. 73–76.
5. Степанюк С. І. Студентський спортивний рух: історія та сучасність / Степанюк С. І., Вацеба О. М. – Л. : Українські технології, 2003. – 60 с.

Інформація про автора:

Мельник Михайло Григорович – здобувач наукового ступеня кафедри олімпійського, професійного та адаптивного спорту Львівського державного університету фізичної культури, pityn7@gmail.com

Поступила в редакцію 20.11.2015